

ce zajedno s vanja. Ako dalje ustrajete u tom praćenju putanje ogledala, pomalo vam se čak počne i vrtjeti.

Modularni zasloni

Umjetnici Carla Arocha i Stéphane Schraenen, autor-ski tandem iz Antwerpena, računali su s ovakvim učinkom svoga zajedničkog rada: visećom mrežom ogledala s rupama dovoljno velikima da se kroz njih ukazuju monokromna platna na zidovima galerije, upustili su se svjesno u eksperiment manipuliranja prostorom i percepcijom promatrača.

Projekt kojim se premijerno predstavljaju u Zagrebu, Arocha i Schraenen su nazvali "suhim" imenom "P10". Ovo je deseta varijanta njihove serije "P", koja

U mreži ogledala - detalj s izložbe

obuhvaća modularne zaslone od istovjetnih elemenata, spojene kukom i ovješene o strop. Izložba je podnaslovljena sintagmom "Na ritmičan način".

U katalogu izložbe, kustosica Kate Christina Mayne navodi dao umjetnički dvojac u svojim radovima uvijek polazi od specifičnosti prostora i teži tome da stvori iluziju bezgraničnog prostora koji svjetluca dubinom i odsjajem.

- Zaslon od ogledala, koji odozgo podsjeća na lambda, jedanaesto slovo grčke abecede, koja je i znak jedne vrste subatomske čestice - dodatno ometa gledateljevo doživljavanje prostora, ističe Mayne.

Carla Arocha i Stéphane Schraenen

Vidnu dezorijentaciju pojačavaju platna na zidovima. Riječ je o nizu od 16 platna u nasumično odabranim bojama: žutozelenoj, ljubičastoj, oker, svjetlozelenoj,

bež, morsko plavoj, purpurnoj... Kako se promatrač kreće prostorom galerije, tako se u visećim ogledalima i rupama laserski izrezanima u njima pojavljuju stalno nove

jagonale izložbe podsjećaju na Mondrianov "Pobjednički boogie-woogie" i na postignuća DeStijla, izložba nudi i poticajnu instalaciju i fluidan, otvoren komentar povijesti apstrakcije, ističe Mayne.

Hvatač snova

Ovo nije prvi put da u Gliptoteci izlažu suvremeni umjetnici koji svojim radovima mijenjaju doživljaj prostora. Nedavno je u istoj galeriji umjetnica Dubravka Rakoci manipulirala vertikalama, svjetlom i sjenom, koristeći se isključivo dvjema komplementarnim bojama - narančastom i plavom - u koje je prebojala čitavu galeriju, uključujući stropove, pod i potporne stupove. Projekt Aroche i Schraenena srodan je

i to tako što je preobrazio prošorije muzeja u klaustrofobične kutije oblijepljene "pijanim" crno-bijelim rasterom s psihodeličnim učinkom.

Carla Arocha i Stéphane Schraenen zajedno rade od 2004. godine. Njihove skulpture, dvodimenzionalni radovi i instalacije iznova vrednuju optičke i kulturne fenomene, a apstrakciju obogaćuju narativnom perspektivom. Puno su izlagali diljem Europe, u SAD-u i Meksiku, a prošle godine su u Kulturnom centru u Mechelenu (CCMechelen) u Belgiji prikazali "Persianu", plod 10-godišnjeg istraživanja.

Izložba u Gliptoteci otvorena je do 27. ožujka.

Maja HRGOVIĆ

Snimio Davor KOVAČEVIĆ

ELIA PEKICA PAGON: "MANIFEST HUMANOSTI"

Osvrti koji navode na angažirano promišljanje

Zbirka je to autoričinih eseja objavljenih u raznim glasilima u razdoblju od 2008. do 2014. godine

Ovih je dana iz tiska izašla šesta knjiga publicistkinje i pjesnikinje Elije Pekice Pagon pod naslovom "Manifest humanosti". Zbirka je to autoričinih eseja objavljenih u raznim glasilima u razdoblju od 2008. do 2014. godine.

U ovoj knjizi autorica jasno izražava svoje svjetonazore, razmišljanja i brigu za čovjeka i njegov opstanak na ovome svijetu. Autorica svojim porukama javno pozi-

va čitatelje da joj se pridruže te da i oni svojim stavovima daju svoj doprinos novoj duhovnosti svijeta u kojem živimo.

Premda se dotiče raznih tematskih i interesnih sfera, autorica želi promijeniti i spasiti svijet koji je, po njezinom pisanju, podosta moralno i duhovno posrnuli.

U svom osvrtu na knjigu "Manifest humanosti", Mira Čurić između ostalog piše: "Sve nas koji smo upoznati s dosadašnjim radom publicistkinje Elije Pekice Pagon ili smo s njom surađivali veseli pojavljivanje njezine nove knjige, 'Manifest humanosti',

komentara, kolumna, eseja u kojoj i dalje - a nakon otvaranja tih tema i bavljenja njima u knjigama 'Globalno usijanje' i 'Na Diogenovu putu' - nastavlja uočavati, imenovati, raščlanjivati i razotkrivati negativne društvene procese, pojave, trendove i probleme našega doba u njihovoj uzročno-posljedičnoj vezi, u rasponu od globalnih do lokalnih, od općih do pojedinačnih, od načelnih do konkretnih".

Autorica tu piše o Modernim nevremenima, Fast food politici, kako smo Ogooglali na sve, Stečevinama demokracije, Mjerama neljudsko-

sti, Rebalansu praznih džepova, Odi konzumerizmu, BiroREkrEaciji, Gozbi, Nutopiji, Klikomaniji i drugome.

Tim osvrtima ustvari pokazuje i prikazuje kakvi su ljudi postali u trećem tisućljeću, koje su njihove brige i afiniteti, te kako se odnose prema bližnjemu i kako su sve otudeniji.

Ekrem Dupanović u svom osvrtu ističe da se "Elijini tekstovi doimaju kao putokaz u kojem bismo smjeru trebali ići. Njezini vrlo izoštre-ni etički standardi prava su dragocjenost. Srce, iskrenost, vrijednosti i poštovanje su termini na koje su kreatori robnih marki, vlasnici i direktori poduzeća zaboravili, a Elia nas u svojim tekstovima stalno podsjeća na njih".

Prof. dr. Goroslav Keller o toj knjizi je napisao:

"U knjizi Manifest humanosti Elia Pekica sakupila je svoja sedmogodišnja promišljanja o svijetu koji živimo, koji promatramo i koji procjenjujemo. Svi ga animalno živimo, većina ga humano promatra, samo neki ga intelektualno procjenjuju, evaluiraju. Najveća vrijednost ove zbirke jest da potiče, stimulira na vlastito promišljanje".

Ti osvrti su dakako subjektivni i kratki, ali jezgroviti, i u njima autorica uvijek ostavlja svojim čitateljima prostor za razmišljanje i razmatranje o tim temama. V. BEGIĆ